

LIBRIS

We know
books

© Editura EIKON

București, Calea Giulești 333, Sector 6,
cod poștal 031310, România

Difuzare / distribuție carte: 021 348 14 74
0733 131 145, 0728 084 802
difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: 021 348 14 74
0728 084 802, 0733 131 145
contact@edituraeikon.ro
www.librariaeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de
Consiliul Național al Cercetării Științifice
din Învățământul Superior (CNCSIS)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CULICOVSCHI, DAN

Pe aripile gândului / Dan Culicovschi ; pref. de Bogdan-
Costin Georgescu. - București : Eikon, 2023
ISBN 978-606-49-0871-1
I. Georgescu, Bogdan Costin (pref.)
821.135.1

DTP și copertă: Mihăița Stroe

Editor: Valentin Ajder

Dan Culicovschi

Pe aripile gândului

Cuvânt înainte de
Bogdan-Costin Georgescu

E I K O N

București, 2023

Lui Balzac, un academician i-a spus că se poate ocupa de orice altceva în afară de literatură! Andre Gide a respins manuscrisul lui Proust, *A la recherche du temps perdu*! Cei de la Beatles au fost refuzați de mai multe case de discuri! Acuzat de lipsă de imaginație, Walt Disney a fost concediat de la un ziar! Steve Jobs a fost înlăturat de la conducerea companiei fondate chiar de el! Michael Jordan a fost dat afară din echipa de baschet a liceului! Oprah Winfrey a fost concediată din postul de prezentator de știri pentru că nu dădea bine pe sticlă! În concluzie: *nu ne mai miră nimic!*

Îmi e foarte clar că omenirea nu progresează ci regresează. Nu vom mai avea un poet ca Eminescu sau un scriitor precum Caragiale. Actori ca Toma Caragiu, Birlic sau Dinică. O gimnastă ca Nadia, un tenisman ca Năstase, un handbalist ca Gațu sau un fotbalist ca Dobrin. Nu cred că vreun român va mai fi căpitanul Barcelonei. Sau că vom mai putea influența cultura sau civilizația precum Brâncuși, Ionesco, Tzara sau Coandă. La radio nimeni nu ne va mai fascina precum Ion Ghițulescu, la televizor precum Cristian Țopescu sau în presa scrisă ca Ioan Chirilă. Mă îndoiesc profund că voi mai vizita o insulă așa frumoasă precum Capri. O peșteră ca Postojna. Un parc natural atât de minunat ca Plitvice. Că voi mai avea în vreo catedrală sentimentul imensității ca la San Pietro. Că voi mai zăbovi un sfert de oră în fața unui tablou ca la Luvru, în fața Giocondei. Că voi mai intra într-o sală de operă atât de celebră precum Scala. Sau că voi mai urca într-un zgârie-nori ca la New York, în Empire State Building. Că voi mânca o pizza mai bună ca la Napoli, un șnițel mai bun ca la Viena sau o supă de fructe mai bună ca la Leipzig. Asta-i viața!

De 14 Iulie, câteva lucruri inedite despre Franța:

Primul ziar din lume a apărut în 1605 la Strasbourg!

Pe vremea lui Louis XVI-lea, Franța era singura țară din lume unde puteai deveni judecător dacă plăteai pentru asta!

Fiind țară catolică, Franța a permis divorțul abia în 1975, iar până în 1965, soția n-avea dreptul să-și deschidă un cont bancar fără acordul soțului!

Se spune că niciodată o armată n-a fost mai sigură de victorie decât cea franceză înaintea bătăliei de la Waterloo!

Cu 50 de ani înaintea lui Darwin, savantul francez Jean-Baptiste Lamarck a elaborat o teorie evoluționistă, susținând că omul se trage din girafă!

Constructorii domului din Köln au avut ca model catedrala din Amiens!

La un an de la inaugurarea Turnului Eiffel, cei care îl adminis-trau încasaseră deja mai mulți bani decât a costat construirea lui!

Nancy este orașul cu 3 piețe care fac parte din patrimoniul UNESCO: Stanislas, La Carriere și Alliance!

Principiul edificării Operei din Paris: la Operă vrei, în primul rând, să fii văzut și abia apoi să vezi!

Picturile rupestre din peștera Chauvet sunt cu vreo 10.000 de ani mai vechi decât cele din, mult mai cunoscuta peșteră, Lascaux!

Cu 45 de minute înaintea începerii unui spectacol de la Comedia Franceză, în spatele acesteia, pe Rue Monpensier, 112 bilete sunt vândute la preț redus!

Jacques Chaban-Delmas a fost primar al orașului Bordeaux timp de 48 de ani, între 1947 și 1995!

— CAPITOLUL 4 —

În mai 1991, când am debutat la Radio România Actualități, presa, atât națională cât și județeană, era în plin avânt. Astăzi, în

Ploiești mai există doar un cotidian și trei săptămânale! Azi dimineață m-am uitat pe unul dintre hebdomadare pentru a vedea ce se scrie despre pățania nefericită a olimpicii ce n-au mai putut ajunge la concursul de biologie de la Hanoi! Nici o vorbă n-am găsit! Explicabil, totuși, atâta timp cât, din câte am aflat, respectivii ziariști nu sunt plătiți de patru luni! Drept pentru care, publicația e gata vineri seara și nu mai interesează pe nimeni ce evenimente au loc în week-end! Așa că mă felicit, încă o dată, că n-am făcut prostia să renunț la a fi profesor pentru a lucra în presă!

— CAPITOLUL 5 —

Azi este ziua națională a Franței! Despre care voi spune că:

Fiind un cinefil pasionat, am reținut în suflet și pe retină multe scene memorabile:

Celebrul *Sirtaki* din *Zorba Grecul*

Moon River, cântată de Audrey Hepburn în neuitatul *Mic dejun la Tiffany*

Omagiul adus profesorului în *Cercul poezilor dispăruți*

Tangoul lui Al Pacino din *Parfum de femeie*

Marlene Dietrich cântând *Lili Marleen*

Și câte și mai câte!

Dar nicio scenă nu se poate compara cu *Marseieza* cântată în *Casablanca*, în cafeneaua lui Rick!

Vive la France!

— CAPITOLUL 6 —

Ziua cea mai frumoasă din istoria emisiunii *Oameni de valoare* a fost, fără îndoială, miercuri 7 iulie 2021!

Căci atunci am înregistrat, una după alta, două ediții de senzație!

Prima dintre ele, de la ora 11, a fost dedicată Zilei Naționale a Franței! Și a fost înnoabilată prin prezență de Ioana Ghiță, Elisa

Maria și Alexandra Iancu, ultimele două în premieră pe un platou de televiziune!

Povestea ediției este minunată! O profesoară de excepție, Ioana Ghiță, își spune la începutul carierei că este aleasă de Dumnezeu pentru această profesie! Așa că își începe urcușul pe Everestul performanței muncind fără preget, punând suflet în tot ce face, dovedind empatie și obținând performanțe după performanțe! Mai întâi la un liceu din Valea Călugărească, iar apoi la cel mai bun colegiu național din Prahova, unde toată lumea o admiră și o apreciază, dorind să o vadă titulară aici! Ceea ce, recent, s-a și întâmplat! Căci ar fi fost prea nedrept ca visul ei să nu se transforme în realitate! Labor improbus omnia vincit! Iar Dumnezeu veghează!

Ochiul versat și vigilent al remarcabilei profesoare descoperă, printre elevele sale, două diamante neșlefuite: pe Alexandra Iancu și pe Elisa Furnea care, impresionate de exemplul oferit de profesoara lor, își descoperă vocația și pasiunea pentru cea mai frumoasă limbă din lume. Se pun serios pe muncă și ating, astfel, un nivel remarcabil, ilustrat și de numeroase distincții obținute la diverse concursuri sau olimpiade!

Astfel încât azi, când e ziua de naștere a Alexandrei, îi facem cele mai frumoase urări și o felicităm pentru că, din toamnă, va studia medicină la Paris!

Cea de-a doua poveste e la fel de emoționantă! Un copil de 2 ani și jumătate, pe numele său Marcela Scripcaru, cântă și dansează în casă toată ziua! Părinții ei își dau seama și de energia sa debordantă dar și de imensul său talent și îi orientează pașii pe calea împlinirii artistice!

Pe măsură ce crește, Marcela face dovada unei voci uluitoare, a unei prezențe scenice desăvârșite și își creează un număr tot mai mare de fani! Pleacă din Chișinăul natal spre a studia Conservatorul în Bucureștiul la fel de drag inimii sale și, aici, calcă apăsat pe calea succesului! Nimic nu pare să-i stea în cale!

Lumea în care a pătruns, doar prin forțe proprii, este însă o adevărată junglă! Lucru dureros, mai ales când constăți cum premiile ce ți se cuveneau iau o altă direcție, în baza unor interese extra-artistice ale unor factori decidenți, altminteri nume importante și foarte cunoscute în branșă! Dar puterea voinței și incandescența focului lăuntric sunt enorme! Așa că vin și câteva izbânzi, care, mie la sută, reprezintă doar începutul!

Dragi prieteni, intrați pe Youtube la melodia *Lie Ciocârlie* și veți rămâne fără cuvinte! O astfel de voce nu poate exista – veți conchide! Și veți vedea amestecul de fascinație și perplexitate ce i-a cuprins pe membrii juriului, nume importante precum Ștefan Bănică Junior, Horia Brenciu și Răzvan Simion!

Iar despre mine, ce să vă spun? M-am aflat în emisiune la doar doi metri de Marcela când a cântat aceeași *Lie Ciocârlie*! Și mi-am spus că asemenea triluri sunt dincolo de puterea omenească! Prin vocea ei, în acele clipe, Dumnezeu își făcea simțită prezența!

Impresie pe care a trăit-o și prietenul meu de-o viață, reputatul om de presă, de sport și de cultură Marius Mugur Popovici, aflat și el în studio în această zi astrală, adevărat triumf al valorilor!

Iar dacă veți zăbovi pe Youtube, veți observa că Marcela Scripcaru ridică sala în picioare și la melodii precum *Vivo per lei* sau *Amigos para siempre*! Dovedind că excelează și în muzica ușoară și în cea populară și în cea de operă!

Am mai avut multe emisiuni de referință!

Cele în care am invitat elevi superdotați, cu precădere de la C.N. Mihai Viteazul, Ploiești!

Cele cu strălucitoarea Ruxandra Popescu, fie singură (ca pe 21 aprilie anul curent), fie însoțită de Lucia Ionescu, Ana Voicilă sau Raymond Zamfir!

Ediția 400, cu distinsele doamne Diana Rînciog, Carmen Veronica Băjenaru și Adina Mandalac!

Cele în care prof. Petre Cristina a vorbit despre educația permanentă!

Cea în care am discutat, împreună cu Larsen Elena, Alina Tutuianu și Monica Marin despre cărțile noastre de suflet!

Cele cu actori ai teatrului Toma Caragiu!

Cele cu Aurora Liiceanu sau Daniel Cristea-Enache!

Sau cele cu personalități marcante din lumea sportului, precum Florin Gheorghiu, Cristian Gatu, Radu Voina, Mircea Anton, Mircea Dridea, Gheorghe Liliac, Răzvan Lucescu sau Corina Ungureanu!

Dar în nici o altă zi nu am înregistrat una după alta două emisiuni fabuloase! Cu povești de viață emoționante, pilduitoare, nepereche!

Așa că mulțumesc din nou Ioana Ghiță, Alexandra Iancu, Elisa Furnea și Marcela Scripcaru!

— CAPITOLUL 7 —

A început și Bundesliga! Deși nu mă pasionează la fel de mult ca Premier League, e o competiție pe care o aștept cu interes. Vorba aceea, *poți fi sigur că i-ai învins pe nemți doar când îi vezi urcați în autocar!* Dacă vreți exemple, vă pot spune că Germania a întors de nenumărate ori rezultatul în favoarea ei în meciuri disputate la marile competiții:

cu Ungaria, de la 0-2, în 1954, în finala Mondialului elvețian

cu Anglia, de la 0-2, în 1970, în sferturile de finală ale Mondialului mexican

la München, în finala Weltmeisterschaft 1974, după ce olandezii marcaseră din penalty în primul minut

cu Franța, la Sevilla, în dramatica semifinală a Mondialului 1982

cu Cehia, în 1996, pe Wembley, în finala Campionatului European.

— CAPITOLUL 8 —

Italia

În Italia de mergi

Îți vei împlini un vis

Și ai putea chiar să crezi

C-ai ajuns în Paradis!

Soră de gintă latină

Pe care mult o iubim,

Inima-i de farmec plină

Pe la tine când venim!

Roma-i Cetatea Eternă,

Cât lumea va dăinui!

Viața sigur ar fi ternă

Dacă o vei ocoli!

La Florența orice om

Renașterea o respiră,

Iar de vei urca în Dom

Panorama e divină!

O cetate a iubirii

Veneția a fost mereu!

Ar fi împotriva firii

Să o uiți, v-asigur eu!

Napoli e o poveste

Iar Vezuviul e aproape

Și o să vă dau de veste

Că-i minunea dintre ape!

Mulți consideră Torino
Un Paris peninsular!
Când găsești puțin timp, vino
Să-l vezi, nu va fi-n zadar!

La Milano este Scala
Cu ținuta ei de gală!
I s-a dus în lume fala
Că-i a modei capitală!

Turnul Pisei e faimos,
De el știe-ntreaga lume,
Iar orașul e frumos,
Oricine ți-o poate spune!

Ea, Italia, e frumoasă,
Merită s-o veneram!
Acum e îndurerată
Dar alături noi îi stăm!

Încercată-i pe nedrept
Însă o vom sprijini
Să găsească drumul drept!
Neîncetat te vom iubi!

*Poemul a fost scris a doua zi după devastatorul cutremur de acum
câțiva ani.*

La Los Angeles, împreună cu o vedetă de la Hollywood!

În excursia din America, am avut marea bucurie de a mă întâlni cu fosta mea elevă Diana Busuioc, un adevărat etalon al reușitei, întrucât, în prezent, este actriță, regizor și producător la Hollywood, unde este cunoscută sub numele de Diana Angelson!

Diana a fost o elevă model despre care toți profesorii săi erau convinși că va reuși în viață! Rămânând însă același om plin de modestie, altruism și jovialitate! S-a bucurat foarte mult când, cu o lună înainte, am anunțat-o că, la început de februarie, câțiva dintre foștii ei profesori vor fi în California și ne vom putea întâlni. Așa că sâmbătă 2 februarie, cam la o oră după ce am ajuns la hotel, a sosit de la Camarillo, orașelul în care s-a stabilit (situat la 80 de kilometri de LA), însoțită de soțul ei Daniel Anghelcev (alt nume cunoscut în Cetatea Filmului) și de drăgălașa lor fetiță Christa!

Așa că, după câteva minute, împreună cu colegile mele Gheorghe Mihaela și Georgeta Raluca Pana, am fost oaspetele familiei Angelson la restaurantul Westin Tower! Unde, așa cum numele o arată, te afli într-un turn care, timp de o oră, efectuează o rotație de 360°. Și de unde admiri Los Angeles by night!

Timp de aproape 3 ore, am vorbit vrute și nevrute! Pe Diana, fiind supranumită a doua Demi Moore, am întrebat-o dacă s-a întâlnit vreodată cu celebra actriță! *Cu ea nu*, mi-a răspuns, *în schimb l-am cunoscut, la Santa Monica, pe Bruce Willis!* După care am evocat tot felul de amintiri din timpul școlii, am discutat despre diferențele dintre politica democraților și cea a republicanilor, despre modul diferit în care televiziunile prezintă realitatea, despre motivele pentru care Christa studiază la o școală catolică etc. Și, evident, am făcut și multe fotografii!

Vă mulțumesc, Diana, Christa și Daniel, pentru acea seară minunată!

George Bernard Shaw: *Influența lui Ibsen în Anglia e aproape cât cea a trei revoluții, șase cruciade, câteva invazii străine și un cutremur!*

— CAPITOLUL 11 —

Din blestemele sportului românesc, în ordine aleatorie:

Din 1956, de la Melbourne, când a triumfat Nicolae Linca, n-avem un campion olimpic de box

Penalty-ul ratat contra Ungariei în 1964, la Yokohama, la Olimpiadă, de profesorul Gheorghe Constantin

Arbitrajul sovieticului Ivan Lukianov, pe 12 octombrie 1966, la meciul Petrolul-Liverpool

Cele 3 finale de Cupa Davis pierdute de România în fața S.U.A.

Cele 2 finale de la Wimbledon pierdute de Ilie Năstase

Meciul de handbal Borac Banja Luka – Steaua, de acum 4 decenii

Nurofenul luat de Andreea Răducan în 2000, la Olimpiada de la Sydney

Titlul olimpic furat Nadiei în 1980, la Moscova

Meciul de handbal masculin România- Spania de la Campionatul Mondial din 1982

Faptul că Simona Halep nu servește prea bine

Ghinionul avut de Craiova Maxima în 1983, în semifinala cu Benfica

Faptul că gimnastele noastre nu concurează bine la paralele

Deznodământul meciului de fotbal România-Suedia de la World Cup 1994

Faptul că șahistul ploieștean Adrian Negulescu n-a ajuns un nou Bobby Fischer

Eliminarea dramatică de la Győr, de-acum 4 ani, a handbalistelor de la Olthchim, fără de care poate că nu s-ar fi ajuns la desființarea clubului vâlcean

Meciul de fotbal Middlesborough – Steaua din 2006
Faptul că Petrolul, Rapid, F.C. Brașov sau U Cluj au avut patronii pe care i-au avut.

— CAPITOLUL 12 —

Azi a fost o zi frumoasă!

Mult mai frumoasă decât cea de ieri!

Probabil pentru că azi a fost Ziua Mondială a Meteorologiei!

Ceea ce mi-a amintit de:

Ploaia și Noi, interpretată de neuitata Doina Badea, cea mai frumoasă melodie românească!

Furtuna, testamentul literar al marelui Shakespeare!

Versurile lui Paul Verlaine:

Il pleure dans mon coeur

Comme il pleut sur la ville!

Quelle est cette langueur

Qui penetre mon coeur?

Voilà le soleil d'Austerlitz, îndemnul lui Napoleon către soldați înaintea bătăliei de la Waterloo

Zăpezile de altădată, ale lui Francois Villon

Filmul *Omul care aduce ploaia*

Apelul de începere a războiului civil din Spania, rostit la un post de radio din Ceuta: *Pe cerul Spaniei nu e nici un nor!*

Melodia Marinei Voica *Afară plouă, plouă și-i trecut de ora nouă*

Volumul de versuri al lui Nichita *Măreția frigului*

Faptul că în iulie 1996, când am ajuns pentru prima dată la Londra, de duminică seară până vineri dimineața n-a căzut măcar o picătură de ploaie!

A plouat în schimb vârtos acum 2 ani, când am ajuns la Beverly Hills și Los Angeles!

Afirmația scriitorului Antoine De Saint-Exupery, poate cel mai celebru aviator: *Doar acolo, printre nori, descoperi valoarea unui*

zâmbet, a unei flori sau a unei străneri de mână!

Fahrenheit 451, romanul lui Ray Bradbury în care oamenii învâtau pe de rost conținutul cărților întrucât erau obligați să le ardă!

Felul în care Ruxandra Popescu prezenta rubrica Meteo la Antena 1 Ploiești, ceea ce m-a făcut să conchid:

Chiar de te înfrigurezi,

Este ploaie sau ninsoare,

Pe Ruxandra când o vezi

Ai în suflet numai soare!

Faptul că în noiembrie 1993, după ce am transmis la radio meciul F.C. National – Universitatea Craiova, arbitrat de Ioan Danciu, am făcut cu trenul aproape 8 ore de la București la Ploiești fiindcă, între timp, viscolise!

Trilogia Meteorologică, modul în care hâtrul Caragiale a denumit trilogia lui Delavrancea *Apus de soare*, *Viforul*, *Luceafărul*!

Felul în care, la Radio Matinal, neuitatul Paul Grigoriu prefața rubrica Sport:

Fie că ninge, fie că plouă

(Vremea, se știe, este labilă!),

Știri sportive proaspete vouă

Cu har vă oferă acum Vintilă!

Le soleil noir de la mélancolie, celebrul vers al lui Nerval!

Meciul Țara Galilor – România, disputat la Cardiff acum câteva decenii, în care, pe o ploaie crâncenă, am scăpat cu 0-0 datorită paradelor lui Rică Răducanu!

Unde soarele nu apune niciodată, modul în care era denumit Imperiul spaniol al lui Filip al II-lea!

Norii, comedie a lui Aristofan și carte a lui Petru Creția!

Vreau s-alerg după nori, superba melodie interpretată de Gabriel Dorobanțu!

Gară Pentru Doi, minunatul film sovietic în care soția eroului principal prezenta la televizor buletinul meteo, dar fără harul Ruxandrei!

Ploaia din *La răscruce de vânturi*! A propos, știți că personajul Heathcliff a servit drept exemplu lui Camus în eseu *L'homme révolté*?

Afirmația lui Victor Hugo din *Mizerabilii: O picătură de ploaie l-a învins pe marele Napoleon* (aluzie la terenul mlăștinos de la Waterloo)!

Modul în care, la emisiunea lui Anghelescu Cristian, valorosul om de fotbal Teodorescu Adrian povestea că, la o anumită echipă, a fost specialist în meteorologie (când adversarii atacau, vântul trebuia să bată într-un anumit fel!)

Umbrela ponosită avută de antrenorul Ion Marin la partida de fotbal Rapid Viena-Petrolul, din 1995 (gazdele dându-i la pauză una mult mai frumoasă!)

Versurile eminesciene

De-i goni fie norocul,

Fie idealurile,

Te urmează în tot locul

Vânturile, valurile!

Faptul că, ajuns la Bergen, am aflat că în frumosul oraș norvegian, ani de-a rândul, plouă în fiecare zi!

Evident, faptul că Ploieștiul e Orașul lui Moș Ploaie!

Ce vreme frumoasă a fost azi, de Ziua Mondială A Meteorologiei!

— CAPITOLUL 13 —

Le style c'est l'homme sună celebrele cuvinte ale la fel de faimosului naturalist francez Buffon. Vorbe ce se aplică și în fotbal! Ataci sau te aperi, contraataci sau temporizezi în funcție de ce fel de om ești! Bunăoară, Jose Mourinho, care a fost un fotbalist mediocru, care s-a retras din activitate la 24 de ani, e un antrenor care interpretează o partitură deloc strălucitoare! Mai pe românește, distruge spectacolul, apărându-se cu strășnicie și lovindu-și adversarul cu pragmatism, așa cum a făcut-o și aseară, în finala contra puștanilor lui Ajax! Totul se poate explica printr-o întâmplare din neîndelungata sa carieră